

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ

Тищенко М.В., здобувач вищої освіти

Миколаївський національний аграрний університет

Логістична система може бути побудована для будь-якої економічної системи, починаючи від економіки окремої держави чи групи держав і закінчуючи підприємством. Сформовані логістичні системи потребують постійного вдосконалення, і саме використання сучасних інформаційних логістичних технологій сприятиме забезпеченню ефективного функціонування логістичних систем [4].

Логістичні технології оптимізації управління потоками в різних літературних джерелах та на практиці називають також «концепціями», «системами». Серед цих технологій/концепцій можна відмітити такі [1, с.65]:

- RP - Requirements/resource planning (планування потреб/ресурсів);
- JIT - Just-in-time (точно до терміну);
- новітня реалізація JIT - система швидкого реагування (заміна запасів інформацією);
- LP - Lean Production («пласке» / «струнке» виробництво); - Demand-driven Logistics (логістика, орієнтована на попит);
- SCM - Supply Chain Management (управління ланцюгами поставок);

- Time-based Logistics (логістика в реальному масштабі часу, спрямована на скорочення логістичного циклу) тощо.

Вказаним технологіям відповідають досить розповсюджені системи та інформаційно-програмні модулі, наприклад MRP, DRP, ERP, CSRP, OPT, CPR, SRL і та інші.

Формування та організація функціонування сучасної логістичної системи неможливі без інформаційних технологій. Саме завдяки розвитку інформаційних систем та технологій, який забезпечує автоматизацію технологічних операцій та прийняття раціональних управлінських рішень в режимі реального часу, логістика стала домінуючою формою організації товароруку на ринках економічно розвинутих країн. З цих позицій логістика повинна будуватись на базі сучасних інформаційних систем та технологій:

- технологій управління та моделювання логістичних бізнес-процесів CALS I CASE;

- електронного документообігу (EDI-технологій); інтернет-рішень, мобільного та електронного бізнесу; систем сканування штрих-кодів та радіочастотної ідентифікації вантажів (RFID);

- голосової технології комплектування товарів (Pick-by-Voice); супутникових систем зв'язку і навігації, що дозволяють відстежувати товарно-транспортні потоки.

Інструментарій логістики та сфера його застосування наступні [2, с.33]:

- метод встановлення економічної величини замовлення (партії поставки) («формула Вільсона»);

- ABC-аналіз (для оптимізації систем управління запасами, формування товарної політики тощо);

- XYZ-аналіз та його модифікація у поєднанні з ABC-аналізом (для оптимізації асортименту продукції, при управлінні запасами, постачаннями);

- метод кластерного аналізу, побудований на засадах багатofакторного аналізу (для вибору постачальників, перевізників, інших учасників логістичних процесів);

- методи центра ваги (гравітації) (для оптимізації розподільної мережі, розміщення складів, виробництв);
- метод повних витрат (повної вартості) (для вибору виробничих, транспортних, складських та інших технологій);
- метод формування еталонів (зразків, стандартів) (для розроблення стандартів логістичного обслуговування).

Вищевказані інструменти прийняття рішень в управлінні логістичними процесами є універсальними і можуть використовуватись у різних сферах логістичної діяльності.

В логістичних системах менеджери також мають шукати способи оптимальної консолідації відправлень для забезпечення повного завантаження транспортних засобів, що буде спрямоване на скорочення транспортних витрат. Однак для сучасних логістичних систем, що працюють у відповідь на попит, характерні невеликі та нерегулярні відправлення вантажів. Існує три способи забезпечити ефективну консолідацію відправлень [3, с.46]:

- за цільовим ринком (поєднання невеликих партій відправлень для різних споживачів, що розташовані в одній ринковій зоні);
- за графіком поставок (вантажі відправляють на конкретний ринок тільки за певним графіком);
- за групами вантажовідправників, що обслуговують певну ринкову зону.

Наведені технології та методичні підходи (засоби) використовуються як в стратегічному, так і в оперативному плануванні логістичної діяльності. Сучасні інформаційні технології в логістиці, як системи підтримки рішень, експертні системи, управлінські програми та інші забезпечують можливість для ефективного аналізу техніко-економічних та управлінських процесів; їх моделювання, підготовки та подання інформації для наступного прийняття рішення.

Інформаційні джерела:

1.Алькема В.Г. Логістика. Теорія та практика [навч. посібник] / Алькема В.Г.,Сумець О.М. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 272 с.

2.Балабанова Л.В. Комерційна діяльність: маркетинг і логістика: навчальний посібник / Л.В. Балабанова, А.М. Германчук – К.: Професіонал, 2014. – 143 с.

3.Кальченко А.Г. Логістика: підручник / А.Г. Кальченко – К.: КНЕУ, 2013. – 85 с.

4.Карвовський Я. І. Логістика в управлінні стосунками з клієнтами / Я. І. Карвовський, К. М. Блонський // Вісн. нац. ун-ту "Львів. політехніка". Логістика. – 2016. – №552. – С. 35–39.